

سامانه خدمات
کسب و کار

دوشنبه ۱۸ بهمن ۱۴۰۰

۳۰۶۰

رسانا

خبرنامه رسمی سندیکای صنعت برق ایران

جناب آقای مهندس قاریزاده

مدیرعامل محترم شرکت سیم و کابل تبریز (سیمکات)

بدینوسیله سندیکای صنعت برق ایران انتخاب شرکت پارس تابلو را به عنوان صادرکننده نمونه کشور در سال ۹۸ تبریک عرض نموده و برای حضرتعالی و کارکنان آن مجموعه، آرزوی موفقیت روزافزون دارد.

فهرست

بازدید رئیس جمهور از دیسپاچینگ ملی

۲. صنعت برق.....

۳. دهه از دست رفته.....

تبعات پیدا و پنهان درج قیمت تولیدکننده روی

۴. محصولات.....

۵. همه تقلب می کنند؟.....

دولت در قیمت گذاری و صادرات دخالت نکند.....

بخش خصوصی می تواند برای تأمین هزینه های

۶. اکسیپو با دولت همکاری کند.....

کاهش نرخ ارز باید در نتیجه افزایش رشد

۷. اقتصادی باشد.....

۸. واکسیناسیون صنایع با سه دز سیاستی.....

۹. برقراری ارتباط واقعی در دنیای مجازی.....

ضرورت تجدیدنظر در برخی از احکام بودجه ای صنعت برق

اولین لایحه بودجه دولت سیزدهم که به نوعی اولین لایحه بودجه کشور در سده ۱۵ هجری شمسی نیز محسوب می شود، تقدیم مجلس شورای اسلامی شده است. بدون تردید بودجه یکی از مهم ترین اسناد مالی کشور است که اگر با مبانی کارشناسی برگرفته از واقعیت های اقتصادی روز جامعه تدوین شود، امکان تخصیص بهینه منابع و برقراری توازن در دخل و خرج را فراهم می آورد.

جعفر جولا
نایب رئیس هیات مدیره
سندیکای صنعت برق ایران

بدهی های وزارت نیرو به فعالان این صنعت بوده، مواجهه است. بنابراین ضروری است که به منظور تأمین برق پایدار به ویژه در زمان اوج مصرف، تدابیر و تمهیدات ویژه ای نسبت به تدوین احکام مرتبط با صنعت برق متناسب با نیازهای واقعی و حیاتی صنعت در لایحه بودجه ۱۴۰۱ اتخاذ شود. بررسی ها حاکی از آن است که تفاوت هایی میان لایحه ارسالی دولت با قانون بودجه سال ۱۴۰۰ از نظر محتوی و کمیت ارقام مندرج در آن وجود دارد. به نحوی که برخی از تبصره ها و یا بندهای مرتبط با صنعت برق در قانون بودجه سال ۱۴۰۰ در لایحه بودجه ۱۴۰۱ مغفول مانده است. به طور خاص در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱

وضعیت اقتصادی کشور در سال های اخیر به واسطه فشارهای ناشی از تحریم ها و جهش نرخ ارز، شرایط حساس و بی سابقه ای را تجربه می کند و از طرفی صنعت برق نیز علاوه بر مواجهه با اثرات تغییر در شاخص های کلان اقتصادی، با چالش های فراوانی که عمدتاً ناشی از انباشت

ادامه از صفحه قبل

بر ارزش افزوده قراردادهای پیمانی و نحوه تامین منابع مالی مورد نیاز برای اجرای طرح‌های نوسازی تأسیسات و شبکه فرسوده برق کشور متمرکز است و امید است که از سوی نمایندگان مجلس شورای اسلامی مورد توجه قرار گرفته و در به نحوی در قانون بودجه سال آینده گنجانده شوند. چرا که در غیر این صورت، بدون تردید صنعت برق در سال آینده با شرایطی به مراتب دشوارتر و مخرب‌تر مواجه خواهد شد.

مواردی از قبیل پرداخت بدهی‌های دولت به بخش خصوصی از طریق تهاثر مطالبات با اوراق اسلامی (تبصره ۵ بندهای «و» و «ز»)، تأمین مالی طرح‌های زیربنایی از طریق بازار سرمایه (تبصره ۵ بند «الف»)، تحویل سوخت صرفه‌جویی شده یا حواله آن در نیروگاه‌های تجدیدپذیر به سرمایه‌گذاران جهت فروش یا عرضه در بورس انرژی (تبصره ۱۵ بند «ی»)، تأمین مالی طرح‌های زیربنایی از طریق واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای (تبصره ۱۵ بند «ط»)، نحوه محاسبه متوسط بهای انرژی برق تحویلی به صنایع فلزی (تبصره ۱۵ بند «ز»)، تسویه مابه‌التفاوت قیمت تکلیفی و قیمت تمام‌شده فروش هر کیلووات ساعت برق با بدهی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (تبصره ۷ بند «د») و تأمین مالی طرح‌های صنعت برق از طریق تسهیلات بانکی (تبصره ۱۵ بند «و») و مالیات قراردادهای پیمانکاری (بند «ل» تبصره ۶) حذف یا دچار تغییرات قابل توجهی شده‌اند. با توجه به اهمیت موضوعاتی مانند تهاثر بدهی‌های دولت با مطالبات مالیاتی و بانکی شرکت‌های خصوصی، شفافیت در پرداخت مالیات در قراردادهای پیمانکاری و تأمین منابع مالی توسعه و نوسازی شبکه انرژی‌های تجدیدپذیر و دانش‌بنیان، سندیکای صنعت برق ایران پیشنهادهایی را به منظور تجدیدنظر در احکام مرتبط با این صنعت در لایحه بودجه ۱۴۰۱ تدوین و به مجلس شورای اسلامی ارائه داده است. این پیشنهادها عمدتاً بر استفاده از ظرفیت اسناد تسویه خزانه، ایجاد امکان تهاثر، ساماندهی موضوع مالیات

بازدید رئیس جمهور از دیسپاچینگ ملی صنعت برق / بررسی آخرین وضعیت شبکه و مصرف برق کشور

رئیس جمهور برای بررسی وضعیت شبکه و مصرف برق کشور از دیسپاچینگ ملی صنعت برق بازدید کرد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت نیرو (پاون)، صبح امروز "سید ابراهیم رئیسی" رئیس جمهور به منظور رصد مستقیم شبکه برق، آخرین وضعیت مصرف برق در بخش‌های صنعت، خانگی و خدمات، شرایط تولید برق کشور در نیروگاه‌ها و سدهای برق‌آبی و به منظور خدقوت به تلاشگران این صنعت از دیسپاچینگ ملی بازدید کرد.

این گزارش می‌افزاید، "همایون حایری" معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی ضمن ارائه گزارش، آخرین وضعیت تولید و مصرف کشور و همچنین توانمندی‌های این حوزه را تشریح کرد.

در این بازدید "علی‌اکبر محرابیان" وزیر نیرو، معاونان و سایر مدیران ارشد صنعت برق، رئیس جمهور را همراهی کردند.

مختلف تجربه‌اش کرده‌اند. بسنجد این از دست‌رفتن‌ها و کوچک شدن‌ها را نتیجه تحریم‌ها و عوامل خارجی و برونی می‌دانند. این در حالی است که تحریم‌ها شاید برجسته‌ترین دلیل این چالش‌ها باشند؛ ولی آسیب‌پذیری اقتصاد کشور در برابر این رویدادهای بیرونی محصول مداخلات دائمی دولت در اقتصاد، افزایش تصدی‌گری بخش‌های حاکمیتی، ضعف حکمرانی اقتصادی و فساد گسترده است. در فضای بی‌ثباتی اقتصادی و ناپایداری قواعد و مقررات، کسی به فکر سرمایه‌گذاری نیست که فعالیتی شکل بگیرد که تحریم بخواهد آن را زمین بزند. واقعیت اینجاست که دهه گمشده به معنای دلسرد شدن و دلسرد ماندن نوآوران، کارآفرینان و سرمایه‌گذاران ایرانی است که دیگر تمایلی به فعالیت اقتصادی مولد در کشور نداشتند. نصف شدن تولید ناخالص داخلی شاید برای یک ناظر خارجی تغییر یک عدد باشد؛ ولی برای میلیون‌ها ایرانی به معنای فرصت‌هایی است که یا اصولاً نداشته‌اند یا با تغییر شرایط بیرونی و مداخله دولت از دست داده‌اند. این تغییر برای ایشان به معنای رویاها و برنامه‌هایی است که در راهروهای بوروکراسی بایگانی شده‌اند. دهه گمشده یعنی میلیون‌ها واحد از محصولاتی که یا تولید نشده‌اند یا سرمایه‌گذاری برای تولیدشان به دام اختلاس و ارتشا گرفتار شده است یا هرگز بازاری برای مبادله نداشته‌اند. اینجاست که باید دهه گمشده را جدی گرفت و از آثار پایدار و ماندگار آن در اقتصاد کشور نگران شد. حتی رها شدن از حصار تحریم به این دهه محدود نخواهد ماند. مگر اینکه شاهد تغییر ریل کامل در سیاست‌گذاری اقتصادی باشیم؛ چراکه مسیر منتهی به سیاست‌گذاری‌های تکراری به همان مقصد دهه گمشده ختم خواهد شد.

اول از همه این ارقام شامل همه مبادلات انجام‌شده در اقتصاد کشور نیستند و قیمت‌های استفاده‌شده در محاسبه آنها در بازارهای رقابتی به دست نیامده‌اند. آنها تنها بخشی از مبادلات انجام‌شده را شامل می‌شوند که در اقتصادی که گزارش کردن فعالیت‌های اقتصادی معمول نیست، گزارش شده‌اند. این ارقام شامل مبادلات انجام‌شده در بازارهای کالاها دست دوم و سوم و مستعمل نیستند. آنها همچنین شامل هزینه‌های ناشی از مبادلات انجام‌نشده، درآمدهای کسب‌نشده و سرکوب بازارهای کشور نیستند. تولید ناخالص داخلی را برای نشان دادن هزینه ناشی از آسیب‌های گسترده محیط زیست و تخریب منابع آبی تغییر نمی‌دهند. این شاخص همچنین هزینه ناشی از صدها جان از دست رفته در تصادفات ناشی از رانندگی‌های افسارگسیخته در جاده‌های ناامن را شامل نمی‌شود. آنچه مهم است جهت تغییر است. از هر سو که به شاخص تولید ناخالص داخلی و تغییراتش در دهه نود خورشیدی بنگریم در آن خبری از توسعه و گسترش اقتصاد و مبادلات اقتصادی نیست. آنچه هست کاهش فعالیت‌های اقتصادی و کوچک‌تر شدن سفره مردم است؛ اما کسی نمی‌پرسد که این کاهش تولید ناخالص داخلی معادل چند رویای از دست‌رفته و چه حجمی از سرخوردگی در میان فعالان اقتصادی کشور است. زمانی که از کوچک شدن تولید ناخالص داخلی صحبت می‌کنیم، در واقع می‌گوییم که بازارهای خارجی محصولات داخلی از دست رفته‌اند و بازارهای داخلی برای مبادله خدمات و محصولات کوچک‌تر شده‌اند. سیاست‌مداران و مدیرانی که قرار است دستاوردهایشان را با تغییرات در اقتصاد

دهه از دست رفته

دکتر علی دادپی

مدتی است که با دهه از دست‌رفته اقتصاد ایران آشنا هستیم. دهه نود خورشیدی تلاطم شدید در اقتصاد و عدم اطمینان به آینده را همراه با تحریم‌های اقتصادی، کاهش شدید سرمایه‌گذاری و افزایش فساد اداری و اقتصادی به همراه داشت.

است. فکر نمی‌کنم حتی جمله کلیدی «این تغییر کاهشی بیش از ۶۰ درصد در تولید ناخالص داخلی ایران را نشان می‌دهد» لازم باشد. هر دانش‌آموز کلاس سوم ابتدایی می‌داند که عدد دوم از نصف عدد اول کوچک‌تر است. بسیاری خواهند گفت و می‌گویند اگر تولید ناخالص داخلی ایران به قیمت‌های ثابت سال ۲۰۱۵ کاهش پیدا کرده است، این شاخص وقتی با استفاده از شاخص برابری قدرت خرید محاسبه می‌شود آن‌قدرها هم بد نیست و از ۱/۰۴۵ / تریلیون میلیارد دلار در سال ۲۰۱۱ به ۱/۰۶۲ / تریلیون دلار در سال ۲۰۲۰ تغییر کرده و در طول دهه گمشده حتی ۱/۷ درصد افزایش یافته است. سیاست‌مداران و دیوانسالاران باز خواهند گفت که جای نگرانی نیست و اوضاع آن‌قدرها هم بد نیست. ولی این ارقام فقط اعداد نیستند، آنها راوی داستانی هستند که میلیون‌ها ایرانی به شکل‌های

اولین نکته‌ای که درباره آمار اقتصاد گفته می‌شود، تاکید بر این واقعیت است که آمار تقریبی هستند. اگر به تولید ناخالص داخلی یک کشور اشاره می‌کنیم، باید اضافه کنیم که تولید ناخالص داخلی جمع ارزش پولی کالاها و خدمات نهایی تولیدشده به قیمت بازار در داخل مرزهای کشور در طول سال است. به این ترتیب بخشی از مبادلات اقتصادی کشور در تولید ناخالص داخلی کشور منظور نمی‌شوند؛ ولی تغییر در تولید ناخالص داخلی هم‌جهت و هم‌راستا با برآیند تغییرات اقتصادی کشور است.

بنا به گزارش بانک جهانی، تولید ناخالص داخلی حقیقی ایران در فاصله سال‌های ۲۰۱۱ میلادی تا ۲۰۲۰ میلادی به قیمت‌های پایه سال ۲۰۱۵ میلادی از ۱/۸۰۵۸۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۱ به ۱/۵۲۰۳ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۰ کاهش پیدا کرده

خوانساری تاکید کرد که تولیدکنندگان و کارآفرینان در کشور، ضعفها و اشکالات ساختاری که اجازه نداده است تولید در ایران، تقویت شود را شناسایی و راهکارهای اصلاحی را تدوین و روی میز دولت قرار دهند.

نبود زیرساخت لازم برای اجرای طرح سازمان حمایت

اما پیش از این، برخی از کارآفرینان و مدیران تشکلهای غذایی در سخنانی، طرح سازمان حمایت را به نقد کشیدند.

کاوه زرگران، رئیس کمیسیون کشاورزی و صنایع تبدیلی اتاق تهران، با اشاره به اینکه حذف نظام قیمتگذاری یکی از مطالبات جدی بخش خصوصی بوده است، گفت: با این حال، آنچه که به تازگی دولت با عنوان درج قیمت تولیدکننده به جای قیمت مصرفکننده با ابلاغیه سازمان حمایت در پیش گرفته، به نظر می‌رسد که بدون مطالعه قبلی و ایجاد زیرساختهای لازم برای پیاده‌سازی آن، صورت گرفته است و مارجین‌های تعیین شده برای عوامل توزیع و خرده‌فروشی صحیح نیست و موجب نارضایتی آنها شده است و عملاً عوامل توزیع و فروش حاضر به همکاری با تولیدکنندگان با حاشیه سودهای تعیین شده توسط دولت نیستند و تولیدکننده برای فروش کالای خود چاره‌ای جز پرداخت مارجین بیشتر ندارد.

به گفته وی، عملاً ضوابط جدید باعث ایجاد فشار بیشتر به تولیدکنندگان شده است.

زرگران با این حال تصریح کرد که اگر زیرساختها رعایت شود و مارجین مناسب برای بخش توزیع و خرده‌فروشی تعیین شود، درج قیمت تولیدکننده روی کالاها، قابلیت اجرا پیدا خواهد کرد هر چند که همچنان باعث ایجاد سردرگمی مصرفکنندگان

کسب‌وکار، تا حدود زیادی در بخش تولید و ساخت کشور، مورد توجه قرار نگرفته است.

مسعود خوانساری پس از شنیدن نقدهای صنعتگران و کارآفرینان حوزه غذا پیرامون طرح اجرا شده از سوی سازمان حمایت، گفت: آنچه که واضح است، در ایران، تفاوت قیمت از درب کارخانه تا مصرفکننده در بخشهای مختلف کالایی، به میزان ۲۰ تا ۵۰ درصد است که باید دلیل وجود این تفاوت قیمت ریشه‌یابی شود.

وی با بیان اینکه، در بخشی از صنایع و گروه‌های تولیدی، تعداد بیشماری واحدهای تولیدی عمدتاً مشغول به فعالیت هستند، افزود: شاید زمان آن فرا رسیده باشد که در ایران به فکر ایجاد زنجیره ارزش بود و واحدهای کوچک که تعداد آن نیز در بخشی از صنایع بسیار است، تجمیع و یکپارچه شوند و به این ترتیب، با نظم‌دهی به این صنایع، هزینه‌های تولید را نیز بتوان کاهش داد.

رئیس اتاق تهران، با تاکید بر اینکه تولیدکننده ایرانی، با هزینه بالا دست به تولید و ساخت محصول می‌زند، افزود: قیمت تمام شده تولید در ایران، بالا است، بنابراین این عارضه را باید فعالان بخش خصوصی ریشه‌یابی کنند و راهکارهایی برای رفع آن بیابند و با دولت به اشتراک بگذارند.

نمایندگان تشکلهای غذایی در نشست با رئیس اتاق تهران بررسی کردند

تبعات پیدا و پنهان درج قیمت تولیدکننده روی محصولات

تازه‌ترین بخشنامه سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان مبنی بر الزام به درج قیمت تولیدکننده روی برخی محصولات در مبادی عرضه و خرده‌فروشی، مخالفان جدی در میان واحدهای تولیدی دارد.

تولیدکنندگان ابلاغ شد که بر اساس آن، حبوبات، ادویه‌جات، غلات، چای، دمنوش، قهوه، آجیل و خشکبار به صورت بسته‌بندی شده، فرآورده‌های پروتئینی، انواع غذاهای آماده و نیمه‌آماده، انواع کیک، کلوچه، بیسکویت، چیپس و پفک مشمول این طرح شدند و درج قیمت تولیدکننده روی این محصولات از روز ۲۳ بهمن‌ماه امسال، الزامی شد. نشست کمیسیون کشاورزی اتاق تهران، روز سه‌شنبه پنجم بهمن ماه برگزار شد و طی آن، فعالان اقتصادی و اعضای هیات مدیره چندین تشکل غذایی به نقد بخشنامه و طرح جنجالی سازمان حمایت پرداختند. به اعتقاد این بخش از فعالان اقتصادی، اجرای این طرح در شرایط کنونی و نبود زیرساخت‌های کافی، به صلاح نیست و این بخشنامه عملاً بنگاه‌های کوچک و متوسط در صنعت غذا را از گردونه رقابت و بقا، کنار می‌گذارد.

چرا هزینه تولید در ایران بالا است؟

پس از بیان استدلال‌های نمایندگان تشکلهای غذایی کشور در این جلسه از آسیب‌هایی که اجرای این طرح بر کسب‌وکار بنگاه‌ها وارد می‌کند، رئیس اتاق بازرگانی تهران در سخنانی، با بیان اینکه این طرح ممکن است که ایراداتی داشته باشد، این نکته را یادآور شد که در ایران، بنگاه‌های صنعتی همچنان با هزینه بالا، دست به تولید می‌زنند، حال آنکه شاخص رقابت، به عنوان یک اصل در

به گزارش روابط عمومی اتاق تهران، فاز اول این بخشنامه، از ۲۷ آذرماه امسال اجرایی شد و بر اساس آن، تولیدکنندگان و واردکنندگان انواع آرمیو، آب‌معدنی، ماء‌الشعیر، نوشابه گازدار، غذاساز، نوشیدنی‌ساز، چرخ گوشت و مایکروویو مکلف به درج قیمت تولیدکننده شدند. از چهارم دی ماه نیز، انواع پودر لباسشویی، دستمال کاغذی، پوشک بچه، یخچال و فریزر، تلویزیون و ماشین لباسشویی، ملزم به رعایت این دستورالعمل شد و در ادامه، فهرست کالاهای مشمول این طرح، بلندتر شد و به لنت ترمز، فیلتر روغن، روغن موتور، محصولات شوینده، محصولات سلولزی، سس، رب، کنسروها، ترشیجات و ماکارونی رسید.

همچنین در این بخشنامه تاکید شده است که حداکثر مبلغی که توسط مجموع حلقه‌های توزیعی از تامین‌کننده تا مصرف‌کننده می‌تواند به قیمت تولیدکننده یا واردکننده اضافه شود، شامل مجموع ضریب سود پخش سراسری به میزان ۱۰ درصد و سود خرده‌فروشی است.

با این حال، در روزی که کمیسیون کشاورزی و صنایع تبدیلی اتاق تهران با دعوت از نمایندگان تشکلهای غذایی و با حضور رئیس اتاق بازرگانی تهران، نشستی برای بررسی تبعات تصمیم جدید سازمان حمایت، برگزار کرد، فهرست دیگری از سوی سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و

یک عضو هیات نمایندگان اتاق تهران در جلسه ملاقات تولیدکنندگان با مقام معظم رهبری پیشنهاد کرد

دولت در قیمت گذاری و صادرات دخالت نکند

علی تقوی فر، عضو هیات نمایندگان اتاق تهران که در ملاقات اخیر تولیدکنندگان با مقام معظم رهبری حضور یافته بود، طی سخنانی، خواستار واگذاری امور به بخش خصوصی، عدم دخالت دولت در قیمتگذاری و صادرات شد و همچنین درخواست یکسان سازی ارز را نیز مطرح کرد.

یک عضو هیات نمایندگان اتاق تهران که به عنوان یکی از تولیدکنندگان بخش کشاورزی در جلسه ملاقات تولیدکنندگان با رهبر معظم انقلاب سخن می گفت، خواستار توجه بیش از پیش سیاستگذاران به صنعت مرغداری به عنوان یکی از صنایع حائز اهمیت در حفظ امنیت غذایی و امنیت ملی شد. تقوی فر با بیان اینکه از ابتدای انقلاب تاکنون تولید مرغ به حدود ۱۴ برابر افزایش یافته و تولید تخم مرغ نیز به حدود ۱۰ برابر اوایل انقلاب بالغ شده است، توضیح داد: مصرف سرانه مرغ ظرف ۴۳ سال گذشته از ۵ کیلو به بیش از ۳۰ کیلو رسیده و مصرف تخم مرغ نیز از سه کیلو به بیش از ۱۲ کیلو افزایش یافته است.

او در ادامه با اشاره به محدودیت تولید سویا و ذرت در کشور گفت: سالانه حدود ۱۰ میلیون تن با مبلغی حدود ۵ میلیارد دلار واردات سویا و ذرت انجام می گیرد و با توجه به محدودیت تامین آب کشاورزی، در صورت افزایش سرانه مصرف و تولید بیشتر مرغ و تخم مرغ، به نظر می رسد مشکلاتی

کالاهای تقلبی است. در صنعت نیز تعداد زیادی از ماشین آلات و ابزار آلات چینی به اسم اروپایی و آمریکایی فروخته می شود. متأسفانه این موضوع به صنعت ما نیز وارد شده و بسیاری از مواد اولیه کارخانه ها که وارداتی تلقی می شوند، بعضاً داخلی است که با تقلب و تغییر بسته بندی به فروش می رسد.

چه بسیار دیده می شود که با تغییر لیبل، جنس ایرانی به اسم خارجی به فروش می رسد و یا گرید های پایین تر مواد اولیه با عنوان گریدهای بالاتر عرضه می شود.

مساله تقلب در مواد اولیه، موجب افول کیفیت محصولات نهایی شده و یا کیفیت پایین مواد اولیه باعث آسیب به ماشین آلات و تجهیزات آزمایشگاهی می شود. شاید خیلی از این آسیب ها در دراز مدت اتفاق بیافتد، اما هزینه بسیاری دارد. در شرایطی که واردات ماشین آلات خارجی در شرایط تحریم بسیار سخت شده و سرمایه گذاری خارجی اندکی در این زمینه صورت می گیرد، آسیب رسانی مواد اولیه تقلبی به ماشین آلات، مشکلات بسیاری را ایجاد کرده است.

راهکار موثر برای مبارزه با تقلب و گسترش آن مسلماً افزایش نظارت و وضع و اجرای قوانین سختگیرانه است.

قوانینی که شامل همه اقشار جامعه باشد و در عین حال، راهکار دیگر آموزش به دانش آموزان و والدین در این زمینه است. بر کسی پوشیده نیست که لازمه اثربخشی این راهکارها آماده سازی بستر جامعه و ترویج فرهنگ درستکاری است که ظاهراً در دنیای امروز، گوهری گمشده است. نوشتن درباره تقلب، کاری مخاطر آمیز است، اما بهای نادیده گرفتن آن جبران ناپذیر خواهد بود.

طرف مردم عادی منجر می شود. کسانی که در بیمه تقلب می کنند، متوجه نیستند که این امر موجب افزایش هزینه های درمانی دیگران می شود. تقلب از جمله رفتارهای بشری است که در گذر زمان در جوامع مختلف مشاهده و گزارش شده است و متأسفانه این موضوع در ایران بسیار رواج یافته است. ریشه اصلی تقلب می تواند دو موضوع منفعت طلبی و ضعف قانون و اجرای آن باشد. از عوامل موثر دیگر می توان به مسائل اقتصادی و کمرنگ شدن وجدان و شرافت اشاره کرد.

در جامعه ایران امر تقلب به گونه ای اپیدمی شده که گاهی حتی به مثابه یک ارزش محسوب می شود. گویی متقلب بودن مشابه زنگ بودن یک فرد است.

در وضعیتی که بسیاری از مردم در تلاشند تا فرزندانشان «زنگ» بار بیآورند نمی توان انتظار داشت که جامعه متقلبی نداشته باشیم.

جایی که والدین به فرزندان آموزش می دهند تا در صف بروند و زودتر نوبت بگیرند و یا با وجود آموزش اینکه «در هر صورت باید حق خودت را بگیری» نمی توان انتظار داشت تا وقتی کودکان بزرگ می شوند تقلب نکنند و بدین ترتیب در امور مختلف، ما شاهد شکل گیری تقلب گسترده هستیم. تقلب در اظهار نامه های مالیاتی و دو دفتره بودن، تقلب در امور بیمه و تامین اجتماعی، تقلب در واردات و صادرات و امور ارزی آن، تقلب در فروش کالا مثل کم فروشی، کاهش کیفیت، تغییر برند از ایرانی به خارجی، تقلب در راندگی و.. شاید باورتان نشود، اما کالاهای خارجی بسیاری در ایران به فروش می رسند که بیشترشان تقلبی است؛ از سس و کرم صورت و سیگار گرفته تا چپیس، قهوه، نوشیدنی های خارجی. این ها تنها برخی از این

عضو هیات نمایندگان اتاق تهران تحلیل می کند

همه تقلب می کنند؟

مهرداد عباد عضو هیات نمایندگان اتاق تهران، طی یادداشتی به تحلیل پدیده مذموم تقلب در صنعت پرداخته است.

دبورا ال رود، استاد دانشگاه استفورد در کتاب تقلب، توضیح می دهد که چطور جمله «همه تقلب می کنند» می تواند فرد و جامعه را ویران کند. دو علت اصلی ارتکاب به تقلب که در این کتاب مورد اشاره قرار گرفته، شامل بی عدالتی و تردید در عادلانه بودن شرایط و البته، به دست آوردن مزایای ملموس و فوری قابل توجه است. اما کسانی که تقلب می کنند، نمی دانند که رفتار آنها بر اشخاص دیگر نیز اثر گذاشته و همچنین اعتماد اجتماعی را نیز خدشه دار می کند.

کسانی که در پرداخت مالیات تقلب می کنند، این موضوع را نادیده می گیرند که کارشان به تحمیل هزینه بیشتر بر دیگران و پرداخت مالیات بیشتر از

ارزشمند، باید در جهت برگزاری آن با تخصیص بودجه مناسب، برنامه‌ریزی زودهنگام و بدون فوت وقت، استفاده از متخصصان زبده و توانمند و مدیران کارآمد با آمادگی کامل وارد این عرصه در کنار کشورهای قدرتمند جهانی شد.

او توصیه کرد: با توجه به این موضوع که مقرر است اکسپوی بعدی در ۴ سال آینده در شهر ازاکای ژاپن برگزار شود و همانند اکسپو ۲۰۲۰، مصادف با انتخابات ریاست جمهوری در ایران و تغییرات احتمالی خواهد بود که بر روی کیفیت و سرعت عمل اکسپو ازاکا نیز تأثیر خواهد گذاشت، بهتر است در اسرع وقت ستاد اکسپو Osaka تشکیل و نقشه راه با CPM لازم شروع شود.

پورفلاح تأکید کرد: یکی از دلایل عدم حضور به موقع و مشارکت ضعیف ایران در عرصه جذاب و امیدآفرین اکسپو، فقدان بودجه کافی و صد البته تخصیص به موقع است.

او پیشنهاد کرد: علیرغم اینکه اکسپوها ماهیتاً رویدادی دولتی هستند، باید مانند کشورهای پیشرفته و موفق در عرصه اکسپو، پس از برگزاری مسابقه، طراحی، انتخاب طرح برتر و توافق بر روی محتوای مورد نیاز برای بخش‌های مختلف را در اختیار بخش خصوصی قرار دهند. این خواسته می‌تواند با حضور مدیران مرتبط دولتی و دست‌اندرکاران متخصص بخش خصوصی در حوزه ساخت، اجرا، تجهیز، دکور و اداره آن عملیاتی شود. مشاور عالی رئیس اتاق ایران ادامه داد: بسیاری از علاقمندان در بخش خصوصی آماده‌اند به صورت اسپانسر در تأمین هزینه‌های سنگین این برنامه با دولت همراهی و مشارکت داشته باشند؛ امروز باید شروع کنیم، فردا خیلی دیر است.

۱۹۵۸ بروکسل، و ۱۹۶۷ مونترال حضور پیدا کرد. مشاور عالی رئیس اتاق ایران تصریح کرد: از تعداد کل ۳۴ اکسپو برگزار شده، ایران در ۱۰ دوره آن شرکت کرده است که این مشارکت تا قبل از سال ۲۰۰۰ بصورت ناپیوسته انجام شده است و پس از آن از سال ۲۰۰۰ و برگزاری اکسپو در شهر هانوفر، ایران به صورت منظم در سه اکسپو، آیچی، شانگهای و میلان شرکت نموده و متعاقب آن ستاد ملی اکسپو در کشور شکل گرفته است.

او گفت: اکسپو ۲۰۲۰ دوی، اولین اکسپویی است که پس از برگزاری ۳۵ اکسپو اصلی در آسیا برگزار می‌شود که با موضوع «خلق آینده و پیوند ذهن‌ها» برگزار شده و پنجمین اکسپویی است که ایران از سال ۲۰۰۰ به صورت منظم در آن شرکت کرده است. از مزایای حضور در این اکسپو، نزدیک بودن فاصله دو کشور است.

او ادامه داد: برای طراحی پلویون ایران، مسابقه‌ای در میان معماران و طراحان ایرانی برگزار شد که در ابتدا ۱۰ شرکت برتر و سپس سه شرکت انتخاب شدند و در نهایت گروه طراحی «شیفت» به‌عنوان طراح پلویون ایران برگزیده شد.

پورفلاح گفت: از ویژگی‌های هنرمندانه غرفه ایران، این است که طراحی پلویون ایران با نگاهی به داستان‌های شهرزاد و نمایش مینیاتور ایران انجام شده است.

او معتقد است: بهره گرفتن از فرصت اکسپوها که پس از جام جهانی و المپیک مطرح‌ترین رویداد جهانی است و از نظر مدت برگزاری، بلندترین آن‌ها (به مدت شش ماه) است، برای نزدیک شدن به جامعه بین‌المللی چه در بعد فرهنگی و اجتماعی و چه در زمینه‌های اقتصادی، فرصت ارزنده‌ای است. به منظور حضور قوی، مفید و کسب دستاوردهای

پورفلاح در نشست تخصصی نقد و بررسی حضور ایران در اکسپو ۲۰۲۰ دوی

بخش خصوصی می‌تواند برای تأمین هزینه‌های اکسپو با دولت همکاری کند

احمد پورفلاح، مشاور عالی رئیس اتاق ایران، یکی از دلایل مشارکت ضعیف ایران در عرصه امیدآفرین اکسپو را فقدان بودجه کافی عنوان کرد و از آمادگی بخش خصوصی برای همکاری با دولت به منظور تأمین هزینه‌های این رویداد خبر داد.

را به نمایش بگذارند.

پورفلاح گفت: در اکسپو فرهنگ کشورهای مختلف در کنار هم قرار می‌گیرند و تصویر واضح‌تری از جامعه جهانی به بازدیدکنندگان ارائه می‌شود.

او ادامه داد: برگزاری نمایشگاه‌های اکسپو از سال ۱۸۵۱ شروع و اولین دوره آن در انگلستان (لندن) برگزار شد که مقارن با صدارت امیرکبیر در ایران بوده و به دستور وی، ایران نیز در این اکسپو شرکت کرد. پس از آن ایران به ترتیب، در اکسپوی ۱۸۶۷ پاریس (برج ایفل بعنوان نماد از بقایای این اکسپو است) و اکسپوهای ۱۸۷۳ وین، ۱۹۰۰ پاریس،

احمد پورفلاح، مشاور عالی رئیس اتاق ایران در نشست تخصصی نقد و بررسی حضور ایران در اکسپو ۲۰۲۰ دوی که در سالن اجلاس سران برگزار شد، گفت: بسیاری تصور می‌کنند اکسپو یک نمایشگاه تجاری شبیه سایر نمایشگاه‌ها است، اما در واقع این رویداد متشکل از مجموعه نمایشگاه‌هایی است که هر پنج سال یک بار در یکی از کشورهای واجد شرایط در جهان برگزار می‌شود. اکسپو دریچه‌ای برای نمایش گذشته، اکنون و آینده ملت‌ها است تا از این طریق دستاوردهای اجتماعی، اقتصادی، علمی و پیشینه فرهنگی و دورنمای توسعه‌ای خود

اعداد گوناگونی را به ما می‌دهد اما اگر بخواهیم براساس این روش محاسبات را انجام دهیم و سال پایه را ۱۳۹۰ در نظر بگیریم، به نرخى بین ۲۵ تا ۳۰ هزار تومان می‌رسیم. رباطی گفت: عددی که در حال حاضر دلار در آن قرار دارد، با توجه به نرخ رشد اقتصادی و تورم فعلی، یک نرخ متعادل است. یقیناً اگر به همین شکل شاهد افزایش نقدینگی و به دنبال آن تورم باشیم، در سال‌های آینده نرخ واقعی ارز افزایش خواهد یافت.

کاهش نرخ ارز باید در نتیجه افزایش رشد اقتصادی باشد

این کارشناس اقتصادی با بیان اینکه تحولات سیاسی یک بعد روانی دارد، گفت: از این جهت که جامعه انتظار دارد ارز بیشتری وارد کشور شود. بعد دیگر تاثیر آن بر اقتصاد کلان است. در صورتی که تحولات سیاسی تاثیر مثبتی در رشد اقتصادی و سرمایه‌گذاری خارجی در کشور داشته باشد، می‌تواند قدرت پول ملی را افزایش دهد.

وی تاکید کرد: البته در صورتی که صرفاً شاهد ورود مقداری ارز به کشور باشیم و در نهایت رشد اقتصاد قابل توجهی رخ ندهد، کاهش نرخ ارز موقتی خواهد بود.

وی گفت: در نتیجه بانک مرکزی به عنوان بازارساز بازار ارز کشور، نباید اجازه دهد که نرخ ارز دارای حباب منفی شده و به پایین‌تر از نرخ واقعی ارز سقوط کند؛ چرا که این اتفاق سبب منفی شدن حساب سرمایه، خروج سرمایه و خروج ارز از کشور خواهد شد. ضمن اینکه تولید ملی نیز به سبب افزایش واردات به شدت لطمه خواهد خورد.

رباطی با بیان اینکه نرخ ارز یک متغیر مستقل در اقتصاد کشورها نیست، گفت: به عبارت دیگر شما نمی‌توانید نرخ ارز را با سیاست‌های دستوری مانند سایر متغیرهای مستقل در اقتصاد کلان (مثل نرخ بهره) مدیریت کنید. نمی‌توان گفت که نرخ ارز کشور ما از این به بعد یک نرخ مشخص است.

وی در ادامه گفت: نرخ ارز یک متغیر وابسته است که اصلی‌ترین عامل تاثیرگذار بر آن، بحث تورم و رشد اقتصادی است. به عبارتی هر چقدر که رشد اقتصادی افزایش، نقدینگی و تورم کاهش پیدا کند، به همین نسبت ارزش پول ملی نیز افزایش خواهد یافت. این کارشناس اقتصادی اظهار کرد: از سوی دیگر هر چقدر که یک کشور نرخ رشد اقتصادی پایین و حجم نقدینگی بالا داشته باشد، به همان نسبت شاهد افت ارز پول ملی خواهد بود.

نرخ واقعی ارز ۲۵ تا ۳۰ هزار تومان است

وی در خصوص شیوه‌های تعیین نرخ ارز گفت: تعیین نرخ ارز یا ارزش حقیقی آن موضوع پیچیده‌ای است و کارشناسان در این موضوع اختلاف نظر دارند. در نتیجه شما به راحتی نمی‌توانید یک رقم مشخص را برای نرخ ارز اعلام کنید. یک روش متداول برای محاسبه نرخ ارز در اقتصاد مقایسه قدرت برابری خرید سبد مشخصی است که در اقتصاد به آن PPT گفته می‌شود.

وی افزود: براساس این روش، نرخ ارز با توجه به تورم کشورها و مقایسه قدرت خرید یک سبد مشخص بین دو کشور محاسبه می‌شود. محاسبات مختلف با سال پایه‌های مختلف

کاهش نرخ ارز باید در نتیجه افزایش رشد اقتصادی باشد / نرخ واقعی دلار ۲۵ تا ۳۰ هزار تومان است

یک کارشناس اقتصادی با بیان اینکه بر مبنای یک روش اقتصادی نرخ واقعی ارز در اقتصاد ایران عددی بین ۲۵ تا ۳۰ هزار تومان است، گفت: در صورتی که تحولات سیاسی تاثیر مثبتی در رشد اقتصادی کشور داشته باشد، می‌تواند قدرت پول ملی را افزایش دهد.

جنگ ارزی دارند. وی افزود: متغیر نرخ ارز تا حدود زیادی تنظیم کننده درآمد‌های صادراتی کشورها و در واقع تنظیم کننده تراز تجاری و تراز پرداختی کشورها است. به همین دلیل دولت‌ها روی متغیر نرخ ارز بسیار حساس هستند.

مهدی رباطی کارشناس اقتصادی در گفتگو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، در خصوص قیمت واقعی نرخ ارز در اقتصاد ایران گفت: نرخ ارزی از یکی از مهم‌ترین متغیرهای اقتصاد کلان است که اغلب کشورها در بحث تنظیم تجارت خارجی خود با یکدیگر بر روی این موضوع

حفاظت از مشاغل و تولید ملی چگونه ممکن است؟ ۱+۳ توصیه برای تجارت آزاد

واکسیناسیون صنایع با سه دز سیاستی

دنیای اقتصاد: سیاستگذار چطور می‌تواند آثار منفی تجارت آزاد بر صنایع و مشاغل قدیمی را کم کند؟ آخرین گزارش بانک جهانی با اشاره به اثرات مثبت و منفی اصلاحات تجارت آزاد بر صنایع، دولت‌ها را به دلیل فواید بسیار زیاد تجارت آزاد، به حرکت در مسیر اصلاحات تجاری ترغیب می‌کند. نسخه پیشنهادی گزارش مذکور که با پیشنهادهایی از سوی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی تکمیل شده، حاوی دستوراتی است که می‌توان ادعا کرد، استفاده از آنها راه نجات اصلاحات اقتصادی مبتنی بر تجارت آزاد از ورطه اعتراض، شکست و سقوط است. اگر این پیشنهادها در قالب سه به علاوه یک (۳+۱) دز واکسن به اقتصاد ملی تزریق شود، کارگران و بنگاه‌ها را در مسیر گذار به تجارت آزاد همراه خواهد کرد.

هستند که بدون زدن این سه دز می‌توان ادعا کرد، صنایع حتما در دوره اصلاحات تجاری مشکل خواهند داشت. «کاهش تعرفه‌ها و تقویت عملکرد بازار»، «تسریع تعدیل بازار کار» در کنار «کاهش هزینه‌های تجارت» سه موضوعی هستند که اگر به‌درستی در سیاستگذاری‌ها لحاظ شوند، صنایع را در مسیر تغییرات اقتصادی از حالت حمایتی به تجارت آزاد واکسینه خواهند کرد. تاکید گزارش مذکور که با عنوان «تقویت تجارت فراگیر: دستور کار سیاستی دولت» از سوی

البته گزارش تاکید می‌کند که رفع تحریم‌های خارجی، نخستین پیش‌نیاز اجرای اصلاحات تجاری است که لازم است به‌عنوان ضامن گذار بی‌خطر به صنایع درون‌زا و برون‌نگر در دستور کار سیاستگذار قرار گیرد و بانک جهانی تاکید دارد بدون این سه اهرم، ورود به عصر تجارت آزاد اقدامی پرریسک است. فارغ از این موضوع مهم، بانک جهانی به سیاستمداران در کشورهای در حال توسعه پیشنهاد کرده است که صنایع داخلی را با سه اهرم به دوره تجارت آزاد انتقال دهند. این سه اقدام آن قدر مهم

موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی منتشر شده، این است که تجارت آزاد باید به‌عنوان یک موضوع حیاتی به سرخط فعالیت‌های دولت بدل شود. مرور تجربیات کشورهای مختلف در آسیا و سایر مناطق جهان نشان می‌دهد، در اغلب موارد، تجارت آزاد موجبات افزایش سطح رفاه جامعه و بهبود سطح بهره‌وری را فراهم کرده و صادرات‌محور شدن صنایع را تسریع کرده است. گزارش توصیه می‌کند برای افزایش صادرات صنایع، رویکرد کاهش محدودیت‌های تجاری کارساز است. در اندونزی، هر کاهش ۱۰ درصدی تعرفه نهاده‌های وارداتی به افزایش بهره‌وری ۱۲ درصدی بنگاه‌های واردکننده نهاده‌ها منجر شده است. با این حال، فحواي کلام نویسندگان گزارش بانک جهانی این است که تا زمانی که در سطح سیاستگذاری در یک کشور اجماع ایجاد نشود و بازیگران اجتماعی نیز در روند اصلاحات مشارکت نکنند، توفیق چندانی در نتیجه آزادسازی تجاری به بار نمی‌آید. براین مبنای توصیه بانک جهانی این است که در فرآیند اجرای سه اقدام بالا، لازم است تمامی بدنه دولت و سایر نهادهای حکومتی با هم هماهنگ شوند و بخش خصوصی و نهادهای مردم‌نهاد حامی مصرف‌کنندگان و اتحادیه‌های کارگری نیز به طور جدی درگیر این فرآیند باشند. توصیه نویسندگان گزارش، ایجاد یک نهاد حکومتی برای هماهنگی در سیاستگذاری اصلاحات تجاری است. در این باره لازم است یک نهاد حکومتی تشکیل شود و این نهاد، هماهنگی‌های مستمر بین دستگاه‌های دولتی، سایر نهادهای حکومتی، بخش خصوصی و نهادهای غیردولتی حامی مصرف‌کنندگان، کارگران و محیط‌زیست را برای جمع‌آوری اطلاعات لازم و تدوین، اجرا و رصد سیاست‌های اصلاحات تجاری

انجام دهد. این کار تضمین می‌کند که برخورداری از منافع حاصل از اصلاحات تجاری از منظر اندازه و توزیع، در بهترین حالت ممکن باشد و در ضمن، انحراف در بازارها و لطمات محیط‌زیستی نیز حداقل شود. الزام مهم ورود یک کشور به فضای تجارت آزاد جهانی، برخورداری از زیرساخت‌های بزرگ و به‌روز و مدرن است. در این راستا، بنادر و جاده‌ها، اینترنت، سامانه‌های تجارت و مجاری تبادلات بانکی اهمیت بسیاری دارند. پیشنهاد این گزارش به کشورهای در حال توسعه، بهبود زیرساخت‌های بنادر و فناوری اطلاعات کشور است. شواهد موجود نشان می‌دهد ۹۰ درصد تجارت جهانی از طریق بنادر صورت می‌گیرد. بر اساس گزارش‌های جهانی، هیچ یک از بنادر ایران در فهرست ۵۰ بندر مهم جهان در سال قرار نداشته‌اند. همچنین فناوری ارتباطات پلی بین بخش خدمات با صنعت و نیز بین صنایع یک کشور و همچنین ابزار اساسی جمع‌آوری و نشر اطلاعات لازم برای تجارت است. بنابراین هرچقدر کیفیت فناوری اطلاعات بالاتر باشد، پیاده‌سازی اصلاحات تجاری موثرتر خواهد بود. سرعت اینترنت در ایران در جولای ۲۰۲۱، از بین ۱۸۰ کشور در رتبه ۱۳۴ قرار دارد که بیانگر فاصله زیاد کشور از متوسط جهانی است. در این باره پیشنهاد کارشناسان موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی این است که سیاستگذار با جدیت در پیگیری اجرای تبصره‌های «الف» و «ب» ماده ۵۱ قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه، ارتقای سطح کمی و کیفی بنادر را جدی‌تر از گذشته در پیش گیرد. همچنین هرگونه طرح در خصوص فضای مجازی کشور نباید به کاهش کمی و کیفی دسترسی فعالان اقتصادی به اینترنت منجر شود. کارشناسان موسسه با الهام از تحلیل بانک جهانی

مدیران سازمانی باید به جای تلاش برای کامل بودن، سعی کنند اصیل باشند

برقراری ارتباط واقعی در دنیای مجازی

یکی از واژگانی که جدیداً در حوزه سازمانی میان مدیران اجرایی و دانشگاهیان مد شده، «اصالت» است. البته اصالت به معنای «خود واقعی بودن» یا «اصل بودن» یا به اصطلاح امروزی‌ها «فیک نبودن». این واژه چند سال است که به استاندارد حوزه مدیریت تبدیل شده. «شریل سندبرگ» مدیر عملیات متا در کتاب «زنان به پیش» تاکید می‌کند که «مدیران سازمانی باید به جای تلاش برای کامل بودن، سعی کنند اصیل باشند»، در حالی که «هاوارد شولتز»، مدیر عامل سابق استارباکس در کتابش یادآور شده «شرکت‌هایی ماندگارند، که اصیل و واقعی هستند.» به واقع، مطالعات تحقیقاتی بسیاری، اهمیت اصالت به عنوان عامل کلیدی موثر در نتایج کار، از کارمندان خط مقدم گرفته تا مدیران سازمانی را تایید کرده‌اند. به همین شکل، متظاهر انگاشته شدن از نگاه دیگران، می‌تواند اعتماد را از بین ببرد، روابط را تخریب کند، به وفاداری مشتری آسیب بزند، ارزیابی عملکرد را بدتر کند و سوددهی سازمانی را کاهش دهد.

۱- تظاهر به احساسی کنند که احساس واقعی‌شان نیست، به خاطر ملاحظه دیگران یا چون لازمه شغل‌شان است- به قیمت اینکه دیگران، آنها را متظاهر بیندارند و مورد سرزنش قرار دهند.

۲- احساسات واقعی‌شان را بروز دهند و به خاطر نشان دادن احساسات نابجا، مورد سرزنش قرار بگیرند. سوالی که پیش می‌آید این است که مدیران سازمانی چطور می‌توانند این شرایط را مدیریت کنند، به خصوص در یک محیط کار ترکیبی که بعضی کارکنان، دور کارند و بعضی حضوری یا همه، گاهی دور کارند و گاهی حضوری؟

وقتی احساسات ناهماهنگ، واقعی بودن را دشوار می‌کنند

صرف نظر از انگیزه‌ها، مهم است بدانید که فرد هر چقدر هم تلاش کند، احساسات درونی‌اش ممکن است به بیرون درز پیدا کند و معلوم شود، که نتیجه آن، ناهماهنگی احساسی است که ممکن است باعث شود متظاهر و غیرواقعی به نظر برسند. سه علت کلیدی برای این شرایط وجود دارد:

با این وجود، گرچه اصالت بسیار حائز اهمیت است اما به دست آوردن و حفظ آن می‌تواند دشوار باشد. مثلاً در حوزه ارتباطات: گرچه «واقعی پنداشته شدن از سوی دیگران» ایده‌آل است اما «همیشه حس واقعی را بروز دادن» می‌تواند به فاجعه منجر شود. مدیری را فرض کنید که حین اخراج کارمندش، خوشحالی عمیق از خود بروز می‌دهد، چون صبح همان روز، یک نفر به خواستگاری‌اش جواب مثبت داده! یا مدیری در حال اعلام یک طرح جدید متنوع‌سازی، که قاعدتاً باید بابتش خوشحال باشد، اخم‌هایش در هم است چون فرزندش به تازگی از دانشگاه انصراف داده است.

در این موارد، «غیر واقعی بودن» پنهان کردن احساسات واقعی درونی است که پشت آن، یک انگیزه اجتماعی است. در واقع کاری را می‌کنید که به صلاح دیگران است، چون می‌دانید بروز احساس واقعی در آن شرایط درست و پسندیده نیست. این شرایط، مدیران سازمانی را در یک دوراهی قرار می‌دهد که یا باید:

۱- تضادهای موقعیتی

در بسیاری از شرایط، بروز احساس درخور شرایط، ممکن است سخت باشد و علتش، چالش‌ها یا فاکتورهای متناقضی است که مستقیماً به شرایط ربط دارند. مثلاً وقتی مشتری دارد سر شما داد می‌زند، تقریباً غیرممکن است که بخواهید از ته دل به او لبخند بزنید، حتی اگر از لازمه‌های شغل‌تان، «ارائه خدمات با لبخند» باشد. یا مثلاً بخواهید به کارمند زیردستان که عملکرد ضعیفش، کار شما را بیشتر کرده، لبخند بزنید.

۲- اثر سرریز (Spillover Effect)

حتی اگر خود شرایط، دارای چالش‌های احساسی نباشد، احساسات معمولاً از یک لحظه به لحظه بعد، سرریز می‌کنند. یک احساس قوی که از تعامل قبلی شما باقی مانده، وقتی آن تعامل تمام می‌شود، به طور اتوماتیک از بین نمی‌رود. نتیجتاً، احساسات ممکن است از یک بستر به یک بستر جدیدی بروند در حالی که بروز آنها در بستر جدید، اصلاً کار شایسته‌ای نباشد. مثلاً، شاید مدیری بخواهد بابت یک فرصت تجاری، از خود هیجان بروز دهد اما به یک دلیل نامربوط، استرس داشته باشد (ممکن است در مسیر شرکت، دچار استرس شده باشد).

۳- مشکلات کانال‌های ارتباطی

حتی وقتی احساس یک فرد، حقیقتاً واقعی است، در عصر حاضر، ارتباطات مبتنی بر تکنولوژی، موانعی ایجاد می‌کنند که ممکن است باعث شوند احساس مربوطه، واقعی به نظر نرسد. به خصوص با توجه به تغییراتی که به دلیل کرونا در محیط کار ایجاد شده، بسیاری از تعاملات کاری حالا از راه دور صورت می‌گیرند. تحقیقات نشان می‌دهند که ارتباط مجازی می‌تواند انتقال موثر احساسات را تضعیف کند.

حال سوال اینجاست که در این شرایط چطور می‌توانیم از متظاهر بودن جلوگیری کنیم؟ طبق تحقیقات، راه حل ایده‌آل این است که تلاش کنیم نسبت به هر دو گروه احساسات، آگاه باشیم، یعنی هم از احساسات فعلی خود و هم از احساساتی که در شرایط مورد نظر باید بروز دهیم. سپس سعی کنیم راهی پیدا کنیم که احساسات درونی‌مان را تغییر دهیم تا واقعا با شرایط، تناسب پیدا کنند. اما مساله اینجاست که اگر کنترل احساسات اینقدر آسان بود، بسیاری از روانشناسان الان بیکار بودند.

چه روش ارتباطی‌ای انتخاب کنیم تا واقعی بودن به حداکثر برسد؟

اخیراً در مجله روانشناسی کاربردی یادداشتی از من منتشر شد. در چکیده این مقاله نوشته بودم: «ویروس کرونای سال ۲۰۱۹، ناگهان گذار به کار مجازی را سرعت بخشید. سختی‌های ناشی از آن در این دوران، بار دیگر به همه ما ثابت کرد که واقعی بودن از نظر احساسی تا چه حد مهم است، با وجود تمام مشکلاتی که ارتباط از راه دور به همراه دارد. حتی در شرایط عادی هم، از کارکنان انتظار می‌رود که صرف نظر از احساسی که واقعا در آن لحظه دارند، یکسری احساسات خاص را به همکاران، مشتریان و سرپرستان بروز دهند، مثلاً با لبخند با مشتری رفتار کنند. این گرچه یکی از لازمه‌های شغل‌شان است، اما ریسک دارد. ریسکش این است که ممکن است به آنها برچسب متظاهر بودن بخورد». با کمک دو آزمایش و یک نظرسنجی از اولیا و مربیان چند مدرسه بین‌المللی در ویتنام، بررسی کردم که نوع رسانه ارتباطی چه تاثیری بر واقعی بودن احساسی دارد که به طرف مقابل منتقل می‌شود. هدفم این بود که ببینم آیا امکانش هست که ارتباط مجازی را که یکی از موانع بالقوه

IRNA
1934

Maryam Almomen